

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні групи забезпечення спеціальності
від «51» 08 2020 року

Протокол № 1
Голова групи Мещеряков В.І.

«УЗГОДЖЕНО»

Декан факультету магістерської підготовки
Боровська Г.О.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ, ПАТЕНТОЗНАВСТВО ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО»

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 122 «Комп'ютерні науки»

(шифр та назва спеціальності)

«Інформаційні управляючі системи та технології», «Комп'ютерні науки», «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг»

(назва освітньої програми)

магістр денна
(рівень вищої освіти) (форма навчання)

1 2 2/ 60 залік
(рік навчання) (семестр навчання) (кількість кредитів ЄКТС/годин) (форма контролю)

Екологічного права і контролю

(кафедра)

Одеса, 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<p>Мета</p>	<p>Навчальна дисципліна передбачає глибоке вивчення питань, пов'язаних з набуттям фізичними та юридичними особами майнових та немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності.</p> <p>Формування у студентів неюридичних спеціальностей фахових знань щодо загальних положень права інтелектуальної власності, її інститутів, понять та видів, об'єктів та суб'єктів, підстав виникнення, умов і порядку використання її результатів, порядку та способів захисту порушених прав.</p>
<p>Компетентність</p>	<p>К 04 Знання основ захисту інтелектуальної власності, уміння їх використовувати в професійній діяльності, набуття прав на об'єкти промислової власності та їх захисту в Україні та світі.</p>
<p>Результат навчання</p>	<p>Р 041 Демонструвати уміння правильно застосовувати державні законодавчі акти щодо суб'єктів і об'єктів інтелектуальної власності.</p> <p>Р 042 Показати знання та вміння виявляти об'єкти права промислової власності; визначати права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права промислової власності, скласти усі необхідні документи для набуття прав.</p>
<p>Базові знання</p>	<ul style="list-style-type: none"> - поняття інтелектуальної власності та її види; - зміст права інтелектуальної власності; - авторське право і суміжні права; - особисті майнові та немайнові права автора; - виникнення і здійснення авторського права, його об'єкти; - виконавці, виробники фонограм, організації мовлення як суб'єкти суміжних прав; - забезпечення колективного управління майновими правами авторів; - право промислової власності, її склад; - винахід, корисна модель, промисловий зразок – як об'єкти цивільних прав; - суб'єкти права промислової власності - винахідники, автори промислових зразків, їх правонаступники і спадкоємці, роботодавці; - майнові права інтелектуальної власності на комерційне

	<p>найменування, торговельну марку;</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття та види договорів у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності; - міжнародні конвенції про інтелектуальну власність.
Базові вміння	<ul style="list-style-type: none"> - застосувати норми права в практичній діяльності; - користуватися нормативно-правовими актами; - вирішувати конфліктні та спірні ситуації; - давати належну правову кваліфікацію відносинам, пов'язаним з інтелектуальною власністю, патентознавством та авторським правом.
Базові навички	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати законодавство, яке регулює відносини з приводу інтелектуальної власності, патентознавства та авторського права. 2. Володіти вмінням подати заявку на патент на об'єкт інтелектуальної власності. 3. Вміти захистити права автора об'єкту інтелектуальної власності, використовуючи теоретичні знання на практиці.
Пов'язані силлабуси	-
Попередня дисципліна	Правознавство, Екологічне законодавство
Наступна дисципліна	-
Кількість годин	лекції: 15 год. семінарські заняття: 15 год. самостійна робота студентів: 30 год.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМЛ	Основні положення права інтелектуальної власності, патентознавства та авторського права		
	Тема 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності. Поняття інтелектуальної власності та її види. Поняття і зміст права інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності: вітчизняні та міжнародні.	2	0,5
	Тема 2. Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Майнові і немайнові права автора. Об'єкти і суб'єкти авторського права. Обмеження і захист авторських прав. Об'єкти, на які авторське право не поширюється.	2	0,5
	Тема 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав. Поняття і види суміжних прав. Суб'єкти і об'єкти суміжних прав. Забезпечення колективного управління майновими правами авторів. Порухення авторського права і суміжних прав.	2	0,5
	Тема 4. Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем. Поняття права промислової власності, її склад та види. Винахід, корисна модель, промисловий зразок. Одержання патенту, його функції. Права, що впливають із патенту. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми та засвідчення його набуття.	2	0,5
	Тема 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку. Правова охорона комерційного найменування. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Поняття торговельної марки та її використання. Відповідальність за порушення прав на торговельну марку.	2	0,5
	Тема 6. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договори на створення та використання об'єктів інтелектуальної власності. Ліцензійні договори, поняття і види. Укладання та основні умови ліцензійних договорів на використання об'єктів інтелектуальної власності. Авторські договори, поняття і види.	3	1
Тема 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Мета її створення, завдання і основні функції. Члени ВОІВ.	2	0,5	

	Управління ВОІВ. Міжнародна охорона промислової власності. Міжнародна охорона літературної і художньої власності (авторське право).		
	ПМКР		5
	ЗКР		5
	РАЗОМ	15	14

Консультації: Немцова О.А., згідно з графіком консультацій, який затверджено на засіданні Циклової комісії з правових дисциплін:
кожного четверга з 12 до 14 години

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМП	Право інтелектуальної власності Семінар 1. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності.	2	2
	Семінар 2. Міжнародні конвенції про інтелектуальну власність. Паризька конвенція про промислову власність. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.	2	2
	Семінар 3. Авторське право на збірники та інші складові твори, похідні твори. Колективні твори, аудіовізуальні твори. Об'єкти, на які авторське право не поширюється. Авторське право на твір, створений за договором найму. Основні види творів науки, літератури і мистецтва, що охороняються авторським правом.	2	1
	Семінар 4. Юридичні особи як суб'єкти авторського права. Роботодавець як суб'єкт авторського права. Співавторство. Види співавторства. Право власності на матеріальний носій і авторське право.	2	2
	Семінар 5. Порушення авторського права і суміжних прав. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав. Способи цивільно-правового захисту авторського і суміжних прав. Відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав.	2	1
	Семінар 6. Право на подання заявки. Заявка та її склад. Національний і конвенційний пріоритет. Розгляд заявки. Формальна експертиза заявки і експертиза заявки по суті. Рішення по результатам розгляду заявки. Реєстрація і видача патенту.	2	1
	Семінар 7. Авторські договори, поняття і види. Типові авторські договори. Примірні авторські	3	2

	договори. Ліцензійні договори на використання наукових, літературних і художніх творів.		
		Разом:	15
			11

Консультації: Немцова О.А., згідно з графіком консультацій, який затверджено на засіданні Циклової комісії з правових дисциплін:
кожного четверга з 12 до 14 години

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	Підготовка до лекційних занять	4	1 – 9 тиждень
	Виконання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	5	9 тиждень
ЗМ-П1	Підготовка до практичних занять	11	1 – 9 тиждень
	Індивідуальна доповідь (обов'язковий)	5	1-9 тиждень
ЗКР	Підготовка до заліку	5	9 тиждень
	Разом:	30	

2.3.1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1.

Організація контролю знань студентів побудована за накопичувально-модульним принципом згідно вимог діючого в університеті Положення «Про проведення підсумкового контролю знань студентів».

З *теоретичного* курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять; надати письмові відповіді на 10 тестових запитань варіанту модульного контрольного завдання. Завдання модульної контрольної роботи складені у тестовому вигляді закритого типу.

Формами контролю засвоєння теоретичних знань є усне опитування під час лекційних занять (поточний контроль), модульна контрольна робота (внутрішньо семестровий контроль), отримання заліку (підсумкова атестація).

Варіанти модульної контрольної роботи містять десять запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за виконаний варіант модульної контрольної роботи становить 50 балів. Максимальна кількість балів яку студент може отримати з лекційної частини складає 50 балів.

2.3.2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П1.

Формою контролю практичного модулю ЗМП є усне опитування під час проведення семінарських занять. Максимальна кількість балів за кожне семінарське заняття складає 5 балів. Всього за практичні заняття студент може отримати 35 балів.

2.3.3. Методика проведення та оцінювання індивідуальної доповіді.

Видом індивідуального завдання для студентів денної форми навчання є підготовка індивідуальної доповіді на семінарське заняття за окремою темою згідно встановлених вимог до таких видів робіт. Максимальна кількість балів за індивідуальну доповідь складає 15 балів.

Загальна максимальна кількість балів з дисципліни «Інтелектуальна власність, патентознавство та авторське право» яку студент може отримати, складає 100 балів.

Студенти не допускаються до підсумкового контролю по дисципліні і не атестуються до погашення навчальної заборгованості по теоретичним та практичним завданням.

Студент вважається допущеним до семестрового заліку, якщо він виконав усі види робіт, які передбачені силлабусом дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 60 за теоретичну та практичну частину дисципліни.

Залікова контрольна робота формується у вигляді тестових завдань закритого типу, тобто формується по усьому переліку питань з початкової дисципліни та містить 20 запитань. Студент повинен вибрати правильну відповідь із декількох запропонованих.

Загальний бал залікової контрольної роботи еквівалентний відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань залікової контрольної роботи. Максимальна кількість балів за залікову контрольну роботу складає 20 балів.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМЛ «Основні положення права інтелектуальної власності, патентознавства та авторського права»

3.1.1. Повчання

ТЕМА 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: поняття інтелектуальної власності та її види; поняття і зміст права інтелектуальної власності; суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності; джерела права інтелектуальної власності: вітчизняні та міжнародні.

Література [1, 2, 12, 13, 15, 16]

ТЕМА 2. Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: які є майнові і немайнові права автора; об'єкти і суб'єкти авторського права; обмеження і захист авторських прав; об'єкти, на які авторське право не поширюється.

Література [1, 3, 13, 15-17]

ТЕМА 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: поняття і види суміжних прав; суб'єкти і об'єкти суміжних прав; забезпечення колективного управління майновими правами авторів; порушення авторського права і суміжних прав.

Література [1, 2, 3, 12, 13, 16-18]

ТЕМА 4. Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: поняття права промислової власності, її склад та види; винахід, корисна модель, промисловий зразок; одержання патенту, його функції; права, що впливають із патенту; право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми та засвідчення його набуття.

Література [1, 2, 4, 5, 8, 11, 14, 15]

ТЕМА 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: правова охорона комерційного найменування; майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування; поняття торговельної марки та її використання; відповідальність за порушення прав на торговельну марку.

Література [1, 2, 6, 7, 9, 16-18]

ТЕМА 6. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: договори на створення та використання об'єктів інтелектуальної власності; ліцензійні договори, поняття і види; укладання та основні умови ліцензійних договорів на використання об'єктів інтелектуальної власності; авторські договори, поняття і види.

Література [2, 15-18]

ТЕМА 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: всесвітня організація інтелектуальної власності; мета її створення, завдання і основні функції; члени та управління ВОІВ; міжнародна охорона промислової власності; міжнародна охорона літературної і художньої власності (авторське право).

Література [1, 2, 6]

3.1.2. Питання для самоперевірки

ТЕМА 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності.

1. Що таке інтелектуальна власність?
2. Що таке право інтелектуальної власності?
3. Які є суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності?
4. Які є вітчизняні джерела інтелектуальної власності?
5. Які є міжнародні джерела інтелектуальної власності?

ТЕМА 2. Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права.

1. Який зміст авторського права?
2. Які є об'єкти та суб'єкти авторського права?
3. Які є особисті немайнові авторські права?
4. Що таке майнові права автора?
5. На які об'єкти авторське право не поширюється?
6. Які є обмеження авторських прав?

ТЕМА 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав.

1. Визначте поняття і види суміжних прав в Україні.
2. Які є суб'єкти та об'єкти суміжних прав в Україні?
3. Хто забезпечує колективне управління майновими правами авторів?
4. Які основні функції виконують організації колективного управління майновими правами авторів?
5. Які договори укладаються авторами (суб'єктами суміжних прав) та їх представниками для реалізації авторських прав?
6. Які є особливі види правопорушень у галузі авторського права та суміжних прав?
7. Які види відповідальності передбачені для захисту авторського права та суміжних прав?

ТЕМА 4. Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компоновання інтегральних мікросхем.

1. Що таке промислова власність?
2. Які є умови патентоспроможності винаходу?
3. Які відмінності є між винаходом та корисною моделлю?
4. Що таке промисловий зразок?
5. Які є основні функції патенту?
6. Які права є у патентоволодільця?
7. Яким чином набувається за засвідчується право інтелектуальної власності на компоновання інтегральної мікросхеми?

ТЕМА 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку.

1. Яким чином охороняється комерційне найменування?
2. Які є майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування?
3. Що таке торговельна марка ? Як вона використовується?
4. Яка існує відповідальність за порушення прав на комерційне найменування та торговельну марку?

ТЕМА 6. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

1. Яким чином укладаються договори на створення об'єктів інтелектуальної власності?
2. Які умови передбачені ліцензійними договорами?
3. Які є види ліцензій та ліцензійних договорів?
4. Які є основні умови та форма авторських договорів?

ТЕМА 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.

1. Коли і з якою метою було створено ВОІВ?
2. Яким чином здійснюється управління ВОІВ?
3. Яким чином відбувається міжнародна охорона об'єктів промислової власності?
4. Яким чином відбувається міжнародна охорона авторських прав?

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМЛ

1. Право інтелектуальної власності - це:
[Література: 17 - стор.396-399]
2. Право інтелектуальної власності - це:
[Література: 2 – гл.35, ст..418]
3. Не є об'єктами ІВ:
[Література: 2 - ст.420; 17 – стор. 401]
4. Не є об'єктами авторського права:
[Література: 2 - ст.420; 17 – стор. 401]
5. Об'єктами права ІВ є:
[Література: 2 - ст.420; 17 – стор. 401]

6. Суб'єктом авторського права є:
[Література: 2 - ст.435; 17 – стор. 405]
7. Суб'єктом авторського права є:
[Література: 2 - ст.435; 17 – стор. 401]
8. Всесвітня Організація інтелектуальної власності створена:
[Література: 17 – стор. 396]
9. На скільки груп поділяються авторські права?
[Література: 2 - ст.440, 438; 17 – стор. 406-411]
10. Майнові права автора діють:
[Література: 2 - ст.446]
11. Об'єктами суміжних прав є:
[Література: 2 - ст.449; 17 – стор. 413-414]
12. Суб'єктами суміжних прав є:
[Література: 2 - ст.450; 17 – стор. 413-414]
13. Майнові права виконавців охороняються протягом:
[Література: 17 – стор. 419]
14. НОУ-ХАУ - це:
[Література: 2 - ст.505; 17 – стор. 453-456]
15. ШОУ-ХАУ - це:
[Література: 2 - ст.505; 17 – стор. 456]
16. До промислової власності належать:
[Література: 2 - ст.459; 17 – стор. 424-427]
17. Технологія - це:
[Література: 16 – стор.34]
18. Патент - це:
[Література: 5 - ст.1]
19. ЦКУ усі майнові права інтелектуальної власності поділяє на:
[Література: 17 – стор. 408-411]
20. Яке з наведених нижче тверджень є правильним?:
[Література: 2 - ст.425]

21. Державна таємниця в ІВ - це:
[Література: 2 – гл.46]
22. Україна як держава є суб'єктом авторського права:
[Література: 2 - ст.435]
23. Авторське право виникає:
[Література: 2 - ст.437]
24. Чи застосовується в авторському праві презумпція авторства:
[Література: 17 – стор. 400-405]
25. Чи встановлений законодавством України вичерпний перелік видів вільного використання творів:
[Література: 2 - ст.444]
26. Визначте, яке з перелічених нижче тверджень є правильним:
[Література: 2 - ст.419]
27. Чи може при роздільному співавторстві частина твору підготовлена конкретним співавтором використовуватися окремо, як самостійний твір:
[Література: 2 - ст.436]
28. Співавторство виникає:
[Література: 2 - ст.436]
29. Надання права на використання твору іншій особі може мати місце на підставі:
[Література: 2 - ст.443; 17 – стор. 407-411]
30. У якому із зазначених нижче випадків буде правомірно використано твір без згоди автора:
[Література: 2 - ст.444]
31. До об'єктів винаходу не належать:
[Література: 2 - ст.459; 17 – стор. 425]
32. Чи поширюється правова охорона згідно Закону «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» на результати художнього конструювання:
[Література: 5 - ст.6]
33. Яким документом засвідчується пріоритет, авторство і право власності на винахід:
[Література 5 – розд. 4]

34. Який строк дії патенту:
[Література: 5 – розділ 9]
35. За яких умов винахід (корисна модель) визнаються промислово придатними:
[Література: 2 - ст.459; 17 – стор. 425]
36. Чи визнаються винахідниками особи, які надавали технічну допомогу винахіднику при створенні його винаходу:
[Література: 2 - ст.463]
37. До умов патентоздатності корисної моделі закон відносить:
[Література: 2 - ст.420; 17 – стор. 401]
38. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" прийнято:
[Література: 2 - ст.460; 5 – ст. 7]
39. Право ІВ та право власності на річ:
[Література: 2 - ст.419]
40. Об'єктом авторського права є проповідь:
[Література: 2 - ст.433]
41. Об'єктом авторського права в Україні є адаптації:
[Література: 2 - ст.433]
42. Автор має право на одержання грошової суми від продажу оригіналу твору в сумі:
[Література: 2 - ст.448]
43. До сортів рослин не належать:
[Література: 9 – розділ 2]
44. В якому нормативно - правовому акті міститься визначення поняття права інтелектуальної власності?:
[Література: 2 - ст.418]
45. З яких елементів складається право інтелектуальної власності згідно ЦК України?:
[Література: 2 - ст.418]
46. Чи є вичерпним перелік майнових прав інтелектуальної власності, який зазначений в ЦКУ:
[Література: 2 - ст.424]

4.3. Питання до семінарських занять модуля ЗМП

Тема 1. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності

1. Що таке інтелектуальна власність?
2. Яким чином захищалися об'єкти інтелектуальної власності на початку розвитку?
3. Яким чином розвивалася інтелектуальна власність у світі?
4. Яким чином розвивалася інтелектуальна власність на Україні?
5. Які є головні, прийняті у 19 столітті, міжнародні конвенції?

Основна література [1, 10], додаткова література [12, 13].

Тема 2. Міжнародні конвенції про інтелектуальну власність. Паризька конвенція про промислову власність. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів

1. Коли було прийнято Паризьку конвенцію про промислову власність?
2. Якими є основні положення Паризької конвенції про промислову власність?
3. Коли було прийнято Бернську конвенцію про охорону літературних і художніх творів?
4. Якими є основні положення Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів?
5. Які ще є міжнародні Конвенції з охорони об'єктів інтелектуальної власності?

Основна література [10], додаткова література [13, 15, 16].

Тема 3. Авторське право на збірники та інші складові твори, похідні твори. Колективні твори, аудіовізуальні твори. Об'єкти, на які авторське право не поширюється. Авторське право на твір, створений за договором найму. Основні види творів науки, літератури і мистецтва, що охороняються авторським правом

1. Які є основні види творів науки, літератури і мистецтва, що охороняються авторським правом?
2. На які об'єкти авторське право не поширюється?
3. Яким чином встановлюється авторське право на збірники?
4. Як встановлюється авторське право на твори, створені за договором найму?
5. Які є особливості авторського права на колективні твори?
6. Які є особливості авторського права на аудіовізуальні твори?

Основна література [1-3], додаткова література [12, 16-18].

Тема 4. Юридичні особи як суб'єкти авторського права. Роботодавець як суб'єкт авторського права. Співавторство. Види співавторства. Право власності на матеріальний носій і авторське право

1. Які є особливості у юридичних осіб, як суб'єктів авторського права?
2. Які є випадки набуття авторських прав юридичними особами?

3. Які особливості роботодавця як суб'єкта авторського права?
4. Які є види співавторства?
5. Яким чином регулюється співавторство?
6. Як співвідносяться право власності на матеріальний носій і авторське право?

Основна література [2, 3], додаткова література [15-18].

Тема 5. Порушення авторського права і суміжних прав. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав. Способи цивільно-правового захисту авторського і суміжних прав. Відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав.

1. Які є види порушення авторського та суміжних прав?
2. Що таке «контрафактна продукція»?
3. Які є способи забезпечення позову у справах про порушення авторських прав?
4. Якими способами можна захистити авторське та суміжні права?
5. Які є види відповідальності за порушення авторського права та суміжних прав?

Основна література [2, 3], додаткова література [15-18].

Тема 6. Право на подання заявки. Заявка та її склад. Національний і конвенційний пріоритет. Розгляд заявки. Формальна експертиза заявки і експертиза заявки по суті. Рішення по результатам розгляду заявки. Реєстрація і видача патенту.

1. Хто має право на подання заявки?
2. Що повинно міститися у заявці, відповідно до об'єкту патентування?
3. Що таке пріоритет? Його види.
4. Яким чином і у які строки відбувається розгляд заявки?
5. Що таке формальна експертиза заявки?
6. Що таке експертиза заявки по суті?
7. Що таке патент?
8. Які правила видачі патенту існують в Україні?
9. Яким чином можна оскаржити рішення Укрпатенту?

Основна література [2, 4, 5], додаткова література [12-14, 17, 18].

Тема 7. Авторські договори, поняття і види. Типові авторські договори. Примірні авторські договори. Ліцензійні договори на використання наукових, літературних і художніх творів.

1. Що таке авторський договір?
2. Які є види авторських договорів?
3. Що таке типові і примірні авторські договори?
4. Що таке ліцензія на використання об'єкта авторського права?
5. Що таке ліцензійний договір?
6. Які є види ліцензій та ліцензійних договорів на використання об'єкта авторського права?

Основна література [2, 3], додаткова література [17, 18].

4.3. Тестові завдання до залікової контрольної роботи.

1. Чи може певний процес бути об'єктом раціоналізаторської пропозиції:

[Література: 2 - ст.481]

2. Раціоналізаторами можуть бути:

[Література: 2 - ст.483]

3. Чи вимагається законом державна реєстрація нового сорту рослин:

[Література: 2 - ст.485]

4. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин" прийнято:

[Література: 9]

5. Переходять у спадщину:

[Література: 2 - ст.439,442]

6. Закінчення строку дії авторського права на твори означає:

[Література: 2 - ст.447]

7. Чи є переклад літературного твору самостійним об'єктом авторського права?

[Література: 2 - ст.433]

8. Комп'ютерні твори охороняються:

[Література: 2 - ст.433]

9. Суб'єктами права інтелектуальної власності на торговельну марку є:

[Література: 2 - ст.493; 6 – ст.3]

10. Чи може право інтелектуальної власності на торговельну марку належати одночасно кільком юридичним особам:

[Література: 2 - ст.493]

11. Особисті немайнові права інтелектуальної власності:

[Література: 2 - ст.423]

12. Чи відносяться до об'єктів авторського права прислів'я:

[Література: 2 - ст.433]

13. Чи встановлений законодавством України вичерпний перелік видів вільного використання творів:

[Література: 2 - ст.444]

14. Чи є організація колективного управління первинним суб'єктом суміжних прав:

[Література: 17 – стор. 419-421]

15. Чи можуть бути передані іншим особам майнові права організації колективного управління на підставі договору:

[Література: 17 – стор. 419-421]

16. Визначте, яке з перелічених нижче тверджень є правильним:

[Література: 2 - ст.419]

17. Чи може при роздільному співавторстві частина твору підготовлена конкретним співавтором використовуватися окремо, як самостійний твір:

[Література: 2 - ст.436]

18. Співавторство виникає:

[Література: 2 - ст.436]

19. Надання права на використання твору іншій особі може мати місце на підставі:

[Література: 2 - ст.443; 17 – стор. 407-411]

20. У якому із зазначених нижче випадків буде правомірно використано твір без згоди автора:

[Література: 2 - ст.444]

21. До об'єктів винаходу не належать:

[Література: 2 - ст.459; 17 – стор. 425]

22. Чи поширюється правова охорона згідно Закону «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» на результати художнього конструювання:

[Література: 5 - ст.6]

23. Яким документом засвідчується пріоритет, авторство і право власності на винахід:

[Література 5 – розд. 4]

24. Який строк дії патенту:

[Література: 5 – розділ 9]

25. За яких умов винахід (корисна модель) визнаються промислово придатними:

[Література: 2 - ст.459; 17 – стор. 425]

26. Чи визнаються винахідниками особи, які надавали технічну допомогу винахіднику при створенні його винаходу:

[Література: 2 - ст.463]

27. До умов патентоздатності корисної моделі закон відносить:

[Література: 2 - ст.420; 17 – стор. 401]

28. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" прийнято:

[Література: 5]

29. Право ІВ та право власності на річ:

[Література: 2 - ст.419]

30. Об'єктом авторського права є проповідь:

[Література: 2 - ст.433]

31. Об'єктом авторського права в Україні є адаптації:

[Література: 2 - ст.433]

32. Автор має право на одержання грошової суми від продажу оригіналу твору в сумі:

[Література: 2 - ст.448]

33. До сортів рослин не належать:

[Література: 9 – розділ 2]

34. В якому нормативно - правовому акті міститься визначення поняття права інтелектуальної власності?:

[Література: 2 - ст.418]

35. З яких елементів складається право інтелектуальної власності згідно ЦК України?:

[Література: 2 - ст.418]

36. Чи є вичерпним перелік майнових прав інтелектуальної власності, який зазначений в ЦКУ:

[Література: 2 - ст.424]

37. Майнові права інтелектуальної власності можуть бути передані відповідно до закону:

[Література: 2 - ст.427]

38. Право інтелектуальної власності, яке належить кільком особам здійснюється:

[Література: 2 - ст.428, 429]

39. Виберіть правильне визначення поняття промисловий зразок:
[Література: 4 - ст.1]
40. До об'єктів промислового зразку не належить:
[Література: 2 - ст.461 17 – стор. 426-427]
41. Скільки видів співавторства визнає цивільно-правова теорія?
[Література: 2 - ст.436]
42. Не є об'єктами знаків для товарів:
[Література: 2 - ст.492; 6 – розділ 1]
43. Який критерій використовується для надання компонуванню напівпровідникових виробів правової охорони:
[Література: 2 - ст.471]
44. Який строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на промисловий зразок:
[Література: 2 - ст.465]
- 45.Право інтелектуальної власності - це:
[Література: 17 - стор.396-399]
- 46.Право інтелектуальної власності - це:
[Література: 2 – гл.35, ст..418]
47. Не є об'єктами ІВ:
[Література: 2 - ст.420; 17 – стор. 401]
- 48.Не є об'єктами авторського права:
[Література: 2 - ст.420; 17 – стор. 401]
- 49.Об'єктами права ІВ є:
[Література: 2 - ст.420; 17 – стор. 401]
50. Суб'єктом авторського права є:
[Література: 2 - ст.435; 17 – стор. 405]
51. Суб'єктом авторського права є:
[Література: 2 - ст.435; 17 – стор. 401]
52. Всесвітня Організація інтелектуальної власності створена:
[Література: 17 – стор. 396]

53. На скільки груп поділяються авторські права?

[Література: 2 - ст.440, 438; 17 – стор. 406-411]

54. Майнові права автора діють:

[Література: 2 - ст.446]

55. Об'єктами суміжних прав є:

[Література: 2 - ст.449; 17 – стор. 413-414]

56. Суб'єктами суміжних прав є:

[Література: 2 - ст.450; 17 – стор. 413-414]

57. Майнові права виконавців охороняються протягом:

[Література: 17 – стор. 419]

58. НОУ-ХАУ - це:

[Література: 2 - ст.505; 17 – стор. 453-456]

59. ШОУ-ХАУ - це:

[Література: 2 - ст.505; 17 – стор. 456]

60. До промислової власності належать:

[Література: 2 - ст.459; 17 – стор. 424-427]

61. Технологія - це:

[Література: 16 – стор.34]

62. Патент - це:

[Література: 5 - ст.1]

63. ЦКУ усі майнові права інтелектуальної власності поділяє на:

[Література: 17 – стор. 408-411]

64. Яке з наведених нижче тверджень є правильним?:

[Література: 2 - ст.425]

65. Державна таємниця в ІВ - це:

[Література: 2 – гл.46]

66. Україна як держава є суб'єктом авторського права:

[Література: 2 - ст.435]

67. Авторське право виникає:

[Література: 2 - ст.437]

68. Чи застосовується в авторському праві презумпція авторства:

[Література: 17 – стор. 400-405]

69. Чи встановлений законодавством України вичерпний перелік видів вільного використання творів:

[Література: 2 - ст.444]

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(нормативно-правові документи треба використовувати з урахуванням змін. Режим доступу до електронного ресурсу – zakon.rada.gov.ua)

Основна література:

1. Конституція України, прийнята законом України від 28.06.1996 р., № 254/96 – ВР.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р., № 435-IV.
3. Закон України “Про авторське право і суміжні права” від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
4. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки” від 15.12.1993 р., № 3688-ХІІ // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
5. Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15.12.1993 р., № 3787-ХІІ // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.

Додаткова література:

6. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг” від 23.12.1993 р., № 3789-ХІІ // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
7. Закон України “Про охорону прав на зазначення походження товарів” від 16.06.1999 р., № 752-ХІV // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
8. Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 05.11.1997 р., № 621/97-ВР // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
9. Закон України «[Про охорону прав на сорти рослин](#)» від 21.04.1993 р., № 3116-ХІІ // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
10. www.library-odeku.16mb.com

11. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. - К., 2005.
12. Дроб'язко В. С., Дроб'язко Р. В. Право інтелектуальної власності. - К., 2004.
13. Інтелектуальна власність. Навчальний посібник / За ред. П.М. Цибульова. – К: УкрІНТЕУ, 2006. – 276 с.
14. Макода В. Є. Правова охорона промислових зразків. - К., 2000.
15. Мікульонок І. О. Основи інтелектуальної власності. - К., 2005.
16. Право інтелектуальної власності: Підручник / За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. - К., 2002.
17. Цивільне право України. За ред. Я.М.Шевченка. - т. 1. - К. – «Видавничий дім Ін Юре». - 2004. - 518 с.
18. Цивільне право України. За ред. Я.М.Шевченка. - т. 2. - К. – «Видавничий дім Ін Юре». - 2004. - 406 с.